

Cercyon laminatus Sharp. (Col., Hydrophilidae).

En ny dansk billeart.

Af Hans Gønget.

Cercyon laminatus, der indtil for få år siden kun var kendt fra Japan, men som i den senere tid er konstateret adskillige steder på det europæiske kontinent, er nu også fundet i Danmark.

Arten er blevet bestemt af Balfour Browne, London, på grundlag af eksemplarer, fundet af Georg Kerstens og Gustav-Adolf Lohse i Pevestorf, Kr. Lüchow, Niedersachsen, i august og september måned 1957. Senere har det vist sig, at eksemplarer af samme art er fundet i Tyskland allerede i 1956 af major Hölzel, Klagenfurt. Dette er det hidtil ældste konstaterede europæiske fund. Alle disse gange er dyrene taget på lys.

Af øvrige fund fra Europa kan nævnes:

Tyskland, Brandenburg/Havel, 15.—30. maj 1958, 1 eks. på lys, Evers.

— Beimoor ved Hamburg, 7. juni 1958, på lys i skovkant ved en eng, Gustav-Adolf Lohse.

— Travemünde, juni 1958, 1 eks., Georg Benick.

— Hunsrück, 26. september 1959, 15-20 eks. på lys, Martin Schmaus.

— yderligere fund i 1959 foreligger fra Oldenburg, Berlin, Kassel, Frankfurt/Main, Augsburg, Kärnten samt fra Hamburg, hvor den angives som almindelig på ultraviolet lys fra maj til september, mest ved fugtig bund. To gange har Georg Kerstens, Aldrup, fundet 1 eks. under tagpapstykker, udlagt på en kompostbunke.

Italien, Trento, august 1958, 1 eks. på lys, Jäch.

Sverige, Hässleholm, 22. august 1959, 1 eks. på lys kl. 21⁴⁵ lok. tid, H. Israelson.

— Hässleholm, 20. september 1960, 3 eks. på lys kl. 20, 22 og 22¹⁰ lok. tid, G. Israelson.

Finland, Joutseno, 22. august 1959, 4 eks. på lys kl. 22⁴⁵ lok. tid, E. Thunberg.

Danmark, Hellerup, 26. august 1960, 1 eks. på lys kl. 20³⁰ lok. tid, H. Gønget.

— Hellerup, 19. september 1960, 4 eks. på lys kl. 18¹⁰ (før solnedgang), kl. 19, 21 og 22³⁰ lok. tid, H. Gønget.

Arten må altså nu betegnes som vidt udbredt i Europa. At en billeart i løbet af få år breder sig fra det østlige Asien til hele Europa er i sig selv ejendommeligt, men noget lignende er set før (jf. Victor Hansen: Ændringer i vor billefauna, Ent. Medd. XXVI 1952 om adventivarer p. 443 og A. Horion i Kol.

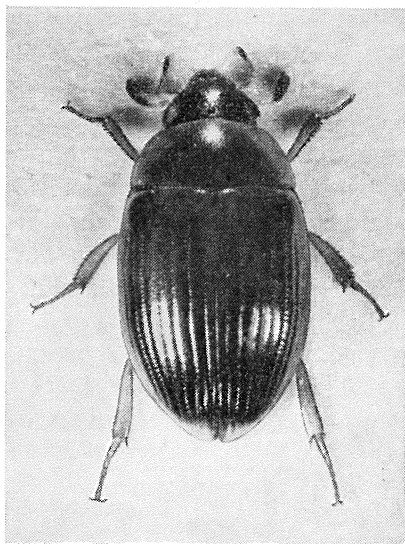
Zeitschr. 1949, p. 203—215). Hvad der imidlertid synes at være højst ejendommeligt i forbindelse med forekomsten af *Cercyon laminatus* er, at arten i Europa — bortset fra det ovenfor nævnte fund fra en kompostbunke — kun er truffet ved kunstigt lys, næsten udelukkende ultraviolet lys, og at det trods søgen på steder, hvor dyret må være til stede i store mængder, endnu ikke er lykkedes at finde det om dagen i dets naturlige omgivelser.

Dyrene må altså føre en overordentlig skjult tilværelse, og man kan derfor ikke udelukke den mulighed, at arten ikke er indvandret nu, men har hørt til den europæiske fauna i længere tid og først er blevet opdaget, efter at coleopterologer er begyndt at anvende ultraviolet lys til indsamling.

Uanset om dette forholder sig på den ene eller anden måde, er dog stadig tilbage det næsten gådefulde spørgsmål om dens levevis. I Japan træffes arten under tang på havstrande, i Tyskland optræder den fortrinsvis i sumpede egne, medens den i Sverige og Danmark er fundet på tørre lokaliteter i bymæssig bebyggelse. Sandsynligst er det, at arten her i Europa er knyttet til kompost og/eller fugtig bund.

Arten træffes ved det ultraviolette lys meget ofte sammen med andre *Cercyon*-arter, ganske særligt *Cercyon unipunctatus* L. Specielt om de svenske og danske fund kan oplyses, at lyslokning kun har givet resultat på efter årstiden lune aftener (15—16° C.), hvor det er vindstille eller næsten vindstille.

I det ultraviolette lys har *Cercyon laminatus* en vis overfladisk lighed med en *Laccobius* eller en lille *Berosus*. Ved anvendelse af bestemmelsestabellen i Danmarks Fauna, bind IX, p. 55, kommer man til *Cercyon lugubris* Oliv. Hvorledes den nye art kan indføjes i denne tabel vil senere blive omtalt af Victor Hansen i Ent. Medd. i artiklen: Ændringer i vor billefauna. 1960.

Cercyon laminatus Sharp.

Følgende korte beskrivelse gør det muligt at skelne *Cercyon laminatus* fra samtlige hidtil kendte danske *Cercyon*arter:

Længde 3,2—3,8 mm. Oversiden blank. Hovedet sort, palper og følehorn lysegule, køllen dog sort. Benene lysegule. Pronotum på midten mørkt brunligt, siderandene bredt, for- og bagrandene smallere lyst gule. Pronotums baghjørner og sider randede, sidstnævnte regelmæssigt rundede. Vingedækkernes sider og spids bredt smudsigt gule, midten mørkt olivenbrun, iblandet svagt lysere partier. Ofte er vingedækkernes rod og 2. sribemellemrum lysere gule. Punkturen på hoved og pronotum ensartet og meget tydelig, på vingedækkerne svagere. Vingedækkernes striber meget tydelige og mod spidsen fordybede, så at mellemrummene her fremtræder let hvælvede. Vingedækkerne mod spidsen spidst sammenløbende. Undersiden sort, kun bugleddenes rande og det temmelig fint punkterede og ophøjede metasternalfelt afstikkende gult farvet. Mesosternum danner ikke en plade, men en skarp længdemidtkøl.

Litteratur.

- Israelson, G. (1959): Natur i Göinge, nr. 1—2: 12.
Lohse, G.-A. (1958): Entomologische Blätter 54: 118—120.
— (1959): Ibid. 55: 57.
Schmaus, M. (1960): Entomologische Blätter 56: 21.
-